

cirjev, ki so največ pripomogli, da so Srbi stali, kakor zid. Nekatere bombe le so padle v Aleksinac in ga užgale. V noči potem je Črnajev vse reserve na se potegol in začel 24. avgusta odločivno bitko. Prodril je naglo iz šance in planol na Turke, ki bi sicer bili ta napad odbili, toda okoli dveh popoldne jim je Horvatovič prišel za hrbet z 22.000 junaki, ki so z velikim trpljenjem iz Knjaževaca nad Gramado po gorovju praskali in plezali tri dni in ravno o pravem času došli, da so zmago nagnili na srbsko stran. Turki so se začeli pomikati nazaj proti Nišu, pustivši 15 do 20.000 mrtvecev na bojišču. Turke bi Srbi bili uničili, toda niso zamogli pritiskati, preveč so bili utrujeni. Črnajev je potem 26. avgusta Turke do Stanice podil in se s Horvatovičem popolnem združil. — Na zahodni strani Srbije je general Alimpič vzel vendar enkrat mesto Bjelino, katero so Turki zapustili umorivši poprej vse Kristijane v njej. Srbi prodirajo proti Tuzli in Sarajevu. Na jugu se pripravljajo važne reči. Derviš-paša je zbral kakih 30.000 Turkov in misli udariti v Črnogoro. V Hercegovini so bili Turki tepeni pri Glivi, kder je palo 400 muselmanov — V Bosniji vstasi tudi napredujejo, zlasti sedaj, ko jih je obrist Despotovič nekoliko bolj uredil. Iz Bosnije je 80 imenitnih Turkov avstrijsko vlado prosilo, če bi se smeli na Ogerasto preseliti. Avstrijska vlada je temu privolila, turška pa ne. No, Turk dobro vé, da mu je Magjar brat. Zato hoče k njemu. Turki orožajo v Aziji 100.000 novincev pa tudi Srbi se pripravljajo na nadaljevanje boja.

Avstrijske dežele. Naši ministri se pogosto posvetujejo na Dunaju pa nihče prav ne vé o čem in s kakim uspehom. Nekateri pravijo, da velja posvetovanje o prihodnji vojski in da bo Avstrija vzela Bosnijo in Hercegovino. Drugi pa trdijo, da se pomenkva o magjarskih zadevah. — Cesarica se poda te dni v grad Miramar pri Trstu in ostane ond 3 tedne. — Na Českem v Šlanu so Čehi napravili veselico in pri njej denarje pobirali za srbske ranjence. Vlada je denarje pograbila. — V Opavi so hotli tamošnji Slavjani napraviti Matico, kakoršno imamo Slovenci v Ljubljani. Vlada je to prepovedala, češ, da bi Matica vznemirjevala — Nemca. — Ogerski minister Simonyi je odstopil. Pravijo, da mu ni povoljna nagodba, katero je minister Tisza sklenol z avstrijskimi ministri. V Oseku so zopet več Srbov zaprli.

Vnanje države. Ruski car je došel v Varšavo, kder je blizu 100.000 vojakov zbranih. Ruski narod čedalje bolj glasno širja boj zoper Turka in Angleže. Ti si prizadevajo vojsko na Turškem ustaviti, a do sedaj se jim to ni posrečilo. — Prus drži zastran Turčije z Rusom in torej si druge vlade ničesar prav ne upajo. Na Španskem je zopet začelo vreti v deželah, kder so bili lani Karlisti komaj premagani. Bati se je nove ustaje z liberalizmom nezadovoljnega ljudstva. — Na Francoskem so konservativci zopet izvolili za poslanca

zgovornega grofa Muna, čegar prvo volitev so republikanci in liberalci zavrgli samo zato, ker je grof Mun prijatelj sv. Cerkve in jenih duhovnikov. Kitajci in Angleži so se tako sprli, da se je vsaki čas bati krvave vojske daleč v vzhodni Aziji, kder je kitajsko cesarstvo broječe 300 milijonov stanovnikov.

Za poduk in kratek čas.

Turki pa bratje naši jugoslavjanski.

Svemu svetu svijte zora,
Kod Balkana nema dana!
Usred gorkih suzah mora
Gori, gori ljuta rana,
Koju robstvo zadade.
Ostrožinski.

IV. Med slavnim Carigradam in sedmero-ustim izlivom mogočne Donave v Črno morje prilično na sredi bližajo se temu poslednji in zelo znižani griči Stare planine ali Balkana, t. j. gorovja, ki se iz morskih globin dviga in proti zahodu proteza čedalje bolj na visoko in deloma tudi na široko. Mogočnega gorovja ledje ali po-bočje pokriva gosto hrastovje in bukovje ter s svojim skalnim, golim in kakih 120 ur dolgim hrbtom seka na dvoje vse pokrajine med široko Donavo od ustja do Vidina in med Egejskim ali Greškim morjem od Carigrada na izhodu do Soluna na zahodu. V teh prekrasnih in rodovitnih pokrajinah prebiva najnesrečnejše slavjansko pleme — tužni Bolgari. Kakih 500 let po Kristusu so došli v te kraje. Bili so več stotin let mogočni, srečni in slavni. Sedaj so zaničevani, potrli in revni, čeravno jih je 6 milijonov duš. Petstoletno trpljenje, robstvo in sužanstvo pod turškim jarmom jih je skoro popolnem zlomilo. Spomin na nekdanje boljše dneve, na slavne očake je iz naroda preminol. Sreča samostalnosti, naroden ponos in zavest, vse je zamorjeno in globoko pokopano. Ubogi Bolgar se misli že srečnega, ako Turčin le nekoliko menje nad njim divja in razsaja. Celih 500 let ne sme Bolgar orožja nositi. Ves narod je zbežan, plašljiv in obupen. Gorostasni možje trepečejo pred vsakim turškim capinom, ker je ta v znamenje svojega gospodstva vedno orožan od nog do ušes. Bolgari so celó svoje slavjansko ime zgubili. Ime Bolgar je tartarsko. Edino kar so še ohranili, to je vera v Jezusa Kristusa, odrešenika sveta, in pa svoj častiti slavjanski jezik. Ta je sicer sedaj mnogo popačen, poln turških tartarskih in greških besed, vendar kljub temu še vedno kaže močne sledi krepkega blagovzručnega pravilnega i jasnega jezika staroslovenskega, kojega sta govorila apostola Slavjanov, sv. Ciril in Metod ter v njem slavjanskemu svetu prvič tolmačila sveto pismo in opravljala službo božjo nove zaveze. Sveta naša blagovestnika, učeni Ciril in jegov brat umetnik Metod, bila sta rojena v Solunu, ki je že takrat bil na pol greško, na pol pa — bolgarsko mesto.

Okoli l. 679 je tartarsko četo Bolgarov silni vojvoda Asparuh, prišel od Volge in Dona na Ruskem, prevedel prek Donave in si v naglici podvrget 8 rodov slavjanskih ter tako prvi kamen položil za združenje balkanskih Slavjanov v mogočno državo, katerej se je kasneje nazivalo: carstvo bolgarsko. Vsa slavjanska pokolenja zšla so se polagama v en narod bolgarski. Ime je vzeto od tartarske čete, katera je prinesla med razdrobljena slavjanska plemena politično jedinstvo, a po svoji inorodni narodnosti v kratkem zginola med mnogoštevilnimi Slavjani. Tako se je razvil in uredil narod bolgarski. Od tartarske čete razve zedinjenja in imena Bolgari, ni sprejel ničesar, ako odštejemo pičlo število tartarskih drugih besed.

Znani pregovor: sloga jači a nesloga tlači, se je tudi pri Bolgarib uresničil. Nesložni bili so slabi, složni pa mogočni, ter se po srečnih bojih ustanovili carstvo, ki je segalo od Carigrada do Pešta na Ogerskem in od Ohrida v Albaniji do Črnega morja. Najslavnejši vladarji bili so Terbel, Kardam in Krum. Ta poslednji je 25. aprila l. 811 greškega cesarja Nikefora v balkanskih soteskah zajel in z vojsko vred ubil. Iz lubanje umorjenega cesarja bil je napravljen kozarec s srebrom obložen, iz katerega je car pri gostijah pil in goste z njim pozdravljal. To bila je še paganska, tartarska navada, ki se je kmalu umaknoli milejšim, krščanskim šegam. Kajti že tretji Krumov naslednik Boris je postal Kristijan. Sv. Metod mu je z naslikano podobo pekla srce presunil in ga krstil na ime sv. Mihaela. Z njim se začne krščanska vrsta bolgarskih cesarjev, med katerimi se kot svetla zvezda na nebu slavjanstva sveti Simon car. V Carigradu vzgojen in v vsem pismenem znanju zveden, odlikoval se je Simon ne samo po zmagovalstvu nego tudi kot prvi pisatelj med Slavjani iz kraljevskega rodu.

(Nastavek prih.)

Smešničar 36. Gospodk mustafač je hotel v pričo mnogih ljudi na kolodvoru nekemu jezuitu zabavljati. Nagovori ga tedaj rekoč: svet trdi, da jezuiti na vsako prašanje vedo odgovarjati. Glejte! jaz imam črne lasi in sive baruse, kako to? Jezuit mu reče: odgovor je tukaj lehek in jasen. Človeški lasi postanejo sivi na tistih delih telesa, kateri so posebno veliko trpeli. Sodim tedaj, da ste v svojem življenju malo mislili, a mnogo govorili. Zato ste črni blizu možganov na glavi, a sivi blizu jezika pod nosom.

Razne stvari.

(Nesrečno smrt) je moral trgovsk fantič v Mariboru storiti, ker se je benzin, nevarna tekočina, v kleti g. Reihmajerja užgala in ga strašno opekla, da je revež v bolnišnici brž umrl. Tudi eden blapec in komi sta hudo ranjena.

(C. g. Gomilšak) kaplan v Radgoni in vnet narodnjak pride za nemškega pridgarja v Trst; č. o. Gelasij Rojko se poda kot kaplan k sv. Trojici v Slov. goricah.

(V Dravo skočil) je Jožef Gartler v Pobrežju pod Mariborom in utonil 46 let star.

(Pogorel) je Janez Uranc pri sv. Miklažu pri Slov. Gradcu. Nek tujec je v škednju spal, tobak kadil in ogenj vtorel.

(Dražbe). 3krat 30. avgusta Andrej Aplinc v Lobnici 6273 fl. Anton Jezernik 1013 fl. pri sodniji v Mariboru; 2. septembra Juri Schuller po domače Trbul v Lehn 300 fl. pri sodniji v Slov. Gradcu; 4. sept. Jožef Rom 6400 fl. pri sodniji v Brežicah in Anton Lukovnjak v Cmurku.

Listič uredništva: Dopisi od Sotle, od gosp. K., iz Bizeljskega in iz Vranskega prihodnjič!

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.

(1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ vag.)

Mesta	Pšenica	Rž	Ječmen	Oves	Taršica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor	7 80	5 80	5 40	3 50	5 10	—	4 10
Ptuj	8 40	6 55	5 —	4 30	4 80	5 —	5 —
Mahrenberg	10 10	7 25	5 70	3 70	5 75	7 80	5 69
Gradec	8 66	6 48	6 —	3 80	4 42	—	5 50
Celovec	7 64	6 40	4 73	2 10	5 46	4 46	4 —
Ljubljana	8 16	6 —	4 —	3 80	5 40	4 80	5 10
Varaždin	7 50	4 20	5 80	3 20	5 30	7 —	5 20
Zagreb	10 —	6 —	5 60	3 80	5 60	—	—
Dunaj	11 50	9 10	9 —	8 —	6 80	—	—
Pešt	10 20	8 26	6 70	7 —	6 —	5 —	—

Loterijne številke:

V Trstu 26. avgusta 1876: 45 84 77 76 1.

V Lincu " " 83 48 65 24 79.

Prihodnje srečkanje: 9. septembra 1876.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 66:55 — Srebrna renta 70:10 — 1860-letno državno posojila 111 — Akcije narodne banke 856 — Kreditne akcije 143 — Napoleon 9:69 — Ces. kr. cekini 5:85 — Srebro 102:70

Zahvala.

Vsem p. n. čast. gospodom, katere ste se mene na dan moje petdesetletnice prijazno spominjali, iskram prirčno zahvalo.

Bog usliši Vas in mene.

Anton Galuf,

jubilant v Vuzenici.